

(Innehåller sid. 257—288.)

Pietisten.

Fyrationdeandra årgången,

innehållande

Betraktelser öfver Guds ewiga frälsningsråd.

Sednare delen.

Fjerde häftet.

Juli 1883.

Stockholm,
tryckt hos A. S. Normans Boktryckeri-Aktiebolag,
1883.

Käre Broder!

Du säger, att det är många, som tycka, att det är illa, att jag icke "tagit steget ut" i fråga om en kristens helighet. Derpå kan jag icke annat svara, än att jag vill blifwa stående wid min Guds ord. Endast genom att blunda för en stor del af detta ord kan man komma på de tankarne, att intet syndigt finnes qwar hos en kristen.

Jag såg för en tid sedan uti en tidning det framställas såsom en willfarelse, att helgel- sen skulle wara ett framsteg hos en kristen. Ty, hette det, Jesus är den troendes helgelse. Man tror sig med detta göra saken mycket evangeliskt. På samma sätt kunde man då säga: Det är en willfarelse att säga, att frälsningen består deri, att den troende är personligen frälst, ty Jesus är den troendes frälsning; det är orätt att säga, att friden består deri, att den troende personligen har frid, ty Jesus är hans frid. Jag hörde engång en hel predikan, som gick ut på att wisa, att friden icke är i de troende, utan att de äro i friden, emedan Jesus är deras frid och de äro i honom!! Detta allt är nu ingenting annat än en ny upplaga i något annan form af den läran: Det är icke jag som är rättfärdig, utan Kristus, som är min rättfärdighet, han är rättfärdig i mitt ställe, han älskar, han beder, han ångrar, han fruktar Gud o. s. w. i mitt ställe. Om han nu bor i mig eller sitter på Fadrens högra hand, det går på ett ut, ty i hwilketdera fallet som heldst är det icke jag, som är rättfärdig, helig, from, icke jag som älskar o. s. w., utan det är han, som är och som gör — allt utom det som han skulle göra, då han af Fadren fick det uppdraget att göra mig helig, ren, rättfärdig, from o. s. w. O broder, må Gud göra oss nyktra! Det är människans personliga återställelse till Guds likhet, som är Kristi embetes ändamål. Och lifasom det, att han är min frälsning, vill säga, att han är den, som frälsar mig; ja vill och det, att han är min helgelse, min rättfärdighet, min frid, min salighet o. s. w. intet annat säga, än att han är den, som gör mig helig, rättfärdig, salig, gifwer mig frid o. s. w. Detta är så enkelt, att ett barn kan taga derpå. Derom har jag och många gånger talat i Pietisten.

Din fråga, huru man skall kunna stilja en Guds och Kristi församling från en menst- lig sett, är en mycket vigtig fråga. För min del tror jag, att hon bäst beswaras så här: Der du ser en församling, i hwilken de troende äro församlade till ett, derför att de äro troende, derför att Kristus är allas deras lif, och der således hwar och en är wälkommen, som tror på Jesus och vill följa honom, så långt han förstår, der ser du en Guds och Kristi församling. Men der du ser en församling, der troende äro samlade till ett derför, att de hafwa den och den läran gemensam, och der man alltså från sin gemenskap utstöter dem, som icke hafwa samma uppfattning, men som ändå lefwa i Kristus och äro upptagna i hans ge- menskap, der ser du en menstlig sett. Och om den setten än kan wisa, att den i det yttre är ordnad så lifa som möjligt med de apostoliska församlingarna, så har hon dock bara skalet gemensamt med dem men icke kärnan.

I Apg. 2: 41 står werkligen icke ordet "församlingen", utan det står endast: Och till- kommo (eller: tillades) på den dagen omkring tre tusen själar. Sammalunda är förhållandet med v. 47 enligt de bästa handskrifterna. Der står ordagrant: Men Herren tillade dem, som frälstes, dagligen till det samma.

Huruvida en af werlden anordnad gudstjenst kan wara en rätt gudstjenst, det beror enligt min uppfattning uppå, huru den skötes. Jag vill anföra ett exempel. Såsom lärare i skolan håller jag hwarje dag med skolungdomen en kort morgongudstjenst med sång och bön, läsning och kort utläggning af Guds ord. Jag tror, att jag deri kan på ett rätt sätt tjena Gud, så att han har behag dertill, och det har aldrig stört mig, att denna guds- tjenst är anordnad af staten genom skollagen.

"Att aldrig läsa människoskrifter utan bara Guds ord" synes wäl i början wara ett godt råd, men det är icke så. På samma grund borde man och gifwa kristna det rådet att aldrig höra människors predikan, ty om man hör, hwad de predika, eller läser, hwad de skrifa, så går det på ett ut. O broder, wi behöfwa lära den ene af den andre, wi behöfwa hjälpa åt hwar med sitt ljus. Ästwen här gäller att inbördes tjena och låta sig tjenas. Der många ljus äro tillsammans, der kan det warda mycket ljus. Men det må man se till, att man icke för människors skrifter eller predikningar försummar Guds ord.

Angående frälsningen från wreden i Rom. 5: 9 skall du kunna få en god bekyndning i Es. 26: 20, der Herren säger: Gå in, mitt folk, i dina kamrar och slut dörren igen efter dig. Göm dig för ett ögonblick, tilldess wreden går förbi! Ty si Herren skall utgå från sitt rum för att hemlösa jordens innebyggare för deras ondskan. — Wreden gäller den gudlösa werlden, och innan wredensdomen bryter ut öfwer henne, skall Herren Jesus taga undan sitt folk — alldeles såsom han tog undan Noach, när wreden gick öfwer den gamla werlden i floden, Both när wreden gick öfwer Sodom, Israels folk när wreden gick öfwer Egypten, lärjungarne när wreden gick öfwer Jerusalem o. s. w.

Hwad angår dem som säga, att det icke behöfves några församlingar, må man endast hänwisa derpå, att apostlarna öfwerallt bildade församlingar. Apostlarna skulle således icke hafwa wetat, hwad som behöfdes! Huru skall man för resten, om ingen församling finnes, bära sig åt med frälsarens bud, att om en felande broder icke vill låta sig rättas genom enstild förmaning, så skall man säga det åt församlingen? Jo wisseligen är det godt och enligt

med Guds ord och har hans wälsignelse med sig, att de troende hålla tillsammans såsom en från werlden afskild Guds församling. Att inom en Guds församling mångahanda swärigheter kunna uppstå, det är nog sanat, sådant inträffade äfwen inom de apostoliska församlingarna, men aldrig se wi, att apostlarna för den skull föllo på det rådet att icke bilda några församlingar eller att upplösa dem, som woro bildade. I stället bådö de och förmanade och bestraffade, på det att det orätta måtte warda rättadt. Och för oss är det nog säkrast att följa deras exempel.

Huru de fristna böra förhålla sig till goodtemplarrörelsen, derom är min enskilda mening, att de böra befordra dess werksamhet, hwad de kunna. Att menniskor warda nyktra, är godt, äfwen om de icke warda troende, och till allt godt böra de troende lemna sin medwerkan. Sålunda böra de fristna för egen del wara absolut nyktra och icke låta sig i den delen öfwerträffas af goodtemplarne eller genom sitt exempel motverka denna nykterhetswerksamhet. Bliwa troende predikanter kallade af goodtemplarne att hålla nykterhetsföredrag, så böra de göra det. Att de fristna för goodtemplarnes nykterhetsfester upplåta sina bönehus på tider, då de annars stå lediga, det tror jag också är godt, förutsatt att festerne i öfrigt gå anständigt till. På goodtemplarnes titlar, band och grannlåter må ingen stöta sig, om man också kan le deråt såsom åt andra barnsligheter. Man ser ju äfwen andra på sina bröst bära allehanda band och grannlåter, hwilka kallas ordnar, och det ena kan wara just så godt som det andra. Goodtemplarnes hemlighetsmakeri kan man såsom fristen ogilla och beklaga, men det hindrar icke, att man kan intressera sig för och befordra deras nykterhetswerksamhet. Och att goodtemplarne på ett alldeles utomordentligt sätt och med en exempellös framgång gripit in i kampen för nykterheten, det kan icke nekas.

Blir det deremot fråga om, hurutvida en troende fristen bör ingå såsom medlem i goodtemplarorden, så kan jag för min del icke annat än aftråda derifrån. Dels anser jag, att det nämnda hemlighetsmakeriet icke är öfwerensstämmande med den troendes ställning såsom fristen. Det må ju, såsom jag nyss sagt, icke förhindra honom att befordra goodtemplarnes nykterhetswerksamhet men väl hindra honom att såsom medlem sluta sig till orden. Dels tror jag, att en fristen öfwer hufvud icke råder till för både den fristna församlingen och goodtemplarorden utan blir twungen, att antingen försumma de fristna sammankomsterna eller också ordensmötena. Erfarenheten har äfwen wisat detta, och hon har wisat, att hwad som då wanligen blir försummadt, är de fristna sammankomsterna. Hwad följd deraf blir, är också lätt att förstå. Att dock ur en fristen församling utesluta någon för det, att han är goodtemplare, synes mig wara alldeles orimligt. Endast dem, som lefwa i synd, skall man utesluta, och man kan omöjligt med sanning säga, att det att wara goodtemplare i och för sig är att lefwa i synd. Wisar det sig, att den fristen, som ingår i goodtemplarorden, affaller från Kristus, då må han för den skull uteslutas men icke för det, att han är goodtemplare.

Sådan är nu min mening om denna sak, och jag framställer den till hvars och ens bepröfwande. Må Gud leda hwar och en med sin Ande i allt, hwad han företager!

Att en fristen begagnar spritdrycker är opassande. Det gifwer också ett dåligt exempel. Om också så är, att han själf icke fångas så, att han warder en slaf af begärelsen, kan dock af hans exempel en annan (ja kanske hans egen son) ledas till att börja bruka dessa drycker, och han kanske fångas af dem. Tänk om det skulle wara wid ditt bord, i ditt hus som någon ledes in på en väg, som förde honom ned i dryckenskapslastens elände! Må Gud bewara dig! Dersför — absolut! Det är gagneligast för din kropp och för din själ och för hela din omgifning samt gifwer det bästa och mest fristliga exemplet. Och äfwen utan särstildt bud böra de fristna fara efter allt, som är godt och bringar wälsignelse.

Hwar det står skrifwet, att menniskan har arfsynd, frågar du. Jo, det står skrifwet på samma ställe, der det står att hon har två ögon, eller två öron e. d. All erfarenhet wisar det. Det är ett förhållande, som genomgår hela naturen, att det, som födes, är af samma beskaffenhet som det, som föder. Till följd deraf ärftwas ej blott anlag för lekamliga sjukdomar (såsom lungsjot, fallandesjot o. d.) utan äfwen andliga anlag. Man kan ärftwa ett godt förstånd, ett godt minne, man kan ärftwa anlag för musik, för studier o. s. w. På samma sätt ärftwas äfwen syndiga anlag och det icke blott den allmänna syndigheten utan också särstilda syndiga böjelser, hwilka äro hos föräldrarna mer utpreglade. Detta är, hwad hwar man ser, såsom man t. ex. ser, att jolen är rund, eller att menniskan har två öron o. s. w. Och denna medärfda syndighet är just hwad som kallas arfsynd. Äfwen från den måste menniskan fullkomligt renas för att kunna ingå i himmelen; ty i himmelen inkommer intet, som är besmitteligt.

Äfwen till nästa jul ämnar jag, om Gud vill, utgifwa kalendern *Ansarius*. Omfånget och priset blir det samma som från början. Requisitioner kunna när som helst insändas till Pietistens expedition, Stockholm.

Hu farväl igen! Gud wälsigne dig med rik nåd för ditt namns skull.

Gefle den 20 Juni 1883.

P. W.

Pietisten

kostar för år 1883 1 krona 25 öre, postbefordringsavgiften deri inberäknad. Prenumeration kan ske på alla postanstalter såwensom direkt hos Pietistens Expedition. Prenumerantssamlare, som skaffa tio prenumeranter, erhålla två friexemplar, de som skaffa femton, erhålla tre o. s. w., men de måste då prenumerera direkt hos Expeditionen.

Wilja därför två eller flere hafwa Pietisten alldeles gratis, så behöfwa de blott förena sig och skaffa fem prenumeranter hwar samt insända prenumerationsavgiften till Pietistens Expedition, Stockholm. Prenumeration bör ske så fort som möjligt. Penningarna böra insändas antingen genom rekommenderadt bref eller postanvisning.

Använd postanvisning i stället för att inlägga silfwer- och kopparpengar i brefkuberten.

Af Andra godtköpsupplagan

af

Bibeln,

öfversättning

utgifwen 1878, af

Rongl. Bibelfommisjonen,

finnes ännu ett antal osålda exemplar att tillgå. Subskription upptages fortsarande efter samma pris och wilkor som för första upplagan, nemligen:

4 kronor per exemplar i skinnband med guldsnitt och 3 kronor 50 öre per exemplar i skinnband utan guldsnitt. När minst 10 exemplar requireras på en hand, nedsättes priset med 50 öre pr exemplar.

Desutom finnes ett mindre antal bundet i mjukt skinnband till pris af 5 kronor och i mjukt band med klaffar för 8 kr. netto.

För att underlätta bokens ytterligare spridning, bewiljas åt kända subskribentssamlare, som sådant önska, tre månaders betalningsansånd wid requisition af andra upplagan.

Requisitioner torde ju för desto hellre sändas till

Aktiebolaget A. E. Normans Förlags-Expedition,
Stockholm.

Andra tillöfta upplagan af Guds rike och församlingen.

Bidrag till

Läran om de yttersta tingen och den tillkommande werldsåldern
af

P. Waldenström.

Pris: 50 öre.

"Smärtornas man". Af P. Waldenström. Pris: häft. 1: 40; v. b. 1: 75; klotb. 2: 75.

samt

"Ansgarius", kalender för 1882, första årgången. Pris: 1: 50.

"Ansgarius", kalender för 1883, andra årgången. Pris: häft. 1: 50; klotb. 3 kr.

Requisitioner sändas till
Pietistens expedition,
Stockholm.